

KONKURSNÍ NOVINY

SPOLEHLIVÝ PRÁVNÍ ZDROJ

ROZHOVOR: JUDr. Michal Žižlavský
Asociace ve spojení s Českou advokátní
komorou, to je koncentrovaná síla!

TÉMA: I u nevymahatelné exekuce by soudní
exekutor měl mít nárok na minimální odměnu

»str. 13 Počet důchodců, kterým
je z důvodů exekuce,
nebo insolvence krácen
důchod, stále roste

»str. 18 Údaje o mzdě
v nepodnikatelské
sféře ČSÚ nebude
nadále sledovat

»str. 26 Příjmovou chudobou je
ohrožen téměř každý
desátý Čech, na pomoc
čekají i neúplné rodiny

»str. 32 Více se zadlužujeme,
ale lépe splácíme. Může
za to dobrá ekonomika
i nízké úrokové sazby

9 57712 13462004 08

Hovoříme s předsedou Rady expertů Asociace insolvenčních správců JUDr. Michalem Žižlavským

ASOCIACE VE SPOJENÍ S ČESKOU ADVOKÁTNÍ KOMOROU, TO JE KONCENTROVANÁ SÍLA!

KDYŽ JSEM SE PROPŮJČIL K TOMU, ŽE UDĚLÁM ROZHOVOR S JUDR. MICHALEM ŽIŽLAVSKÝM (ČLÁNEK VYŠEL V BULETINU KN Č. 3 V ROCE 2016 – POZN. REDAKCE), OČEKÁVAL JSEM REAKCE DVOJÍHO TYPU. PRVNÍ – JIRKO NEPLEŤ SE NOVINÁŘŮM DO TOHO, A DRUHÁ – TO JSME SE TOHO MOC NEDOZVĚDĚLI. VÝSLEDKEM MÉHO A MICHALOVA SNAŽENÍ BYLO POZITIVNÍ VNÍMÁNÍ NEJEDNODUCHOSTI SNAŽENÍ SE V ZÁKONODÁRNÉM PROCESU A SLOŽITOSTI SNAŽENÍ SE V INSOLVENČNÍM PROCESU. A PROTOŽE VNÍMÁM MICHALA JAKO HYBATELE INSOLVENČNÍHO DĚNÍ NA NAŠEM MALÉM DVORKU, A TAKOVÝCH JAKO JE ON Z NAŠÍCH ŘAD TEDA ROZHODNĚ MOC NENÍ, CHTĚL BYCH NAVÁZAT NA NAŠ PRVNÍ ROZHOVOR.

TEXT: MGR. JIŘÍ ŠEBESTA, FOTO: ARCHÍV

Michale, od posledního našeho veřejného povídání uběhlo trochu času, ale stalo se spousta věcí a já nechci kolem nich jen tak našlapovat. Nemyslíš si, že naše asociace ASIS v kontextu nově vzniklých spolků a společků a sdružení ztratila smysl a především tah na bránu, nehrajeme si na něco, co už nefunguje tak, jak by mělo?

Asociace byla původně jediná celostátní platforma a sdružovala všechny insolvenční správce. Není žádné tajemství, že zhruba před třemi lety došlo k názorovému rozkolu. Odešli od nás lidé, kteří podporovali svérázné praktiky vedení Krajského soudu v Ostravě při ustanovování insolvenčních správců. Lidé, kteří od nás odešli, založili regionální spolek v Ostravě. Oč tehdy šlo? Předsdkyně Krajského soudu v Ostravě ustanovovala insolvenční správce jinak než předsedové ostatních soudů. Využívala možnosti výjimek a fakticky porušovala objektivní „kolečko“ pro určování správců. Její praktiky později označil Ústavní soud za nezákonné a výstižně je pojmenoval jako insolvenční inženýrství. Pro připomenutí cituji z Nálezu IV. ÚS 3141/15: „Aktivity předsdkyně Krajského soudu v Ostravě, spočívající v plošném a dlouhodobém popírání zákonných pravidel a přidělování insolvenčních věcí podle vlastní – svévolné úvahy, vykazují rysy obcházení zákona ve značném měřítku; jejich projevy lze nazvat insolvenčním inženýrstvím a u dotčených subjektů logicky podněcují úvahy o záměrně budovaném klientelistickém, nečkuli korupčním prostředí.“

Pamatuji si na poměrně bouřlivé jednání naší asociace právě na toto téma, kdy především správci z řad neadvokátů zastávali principy dané Krajským soudem v Ostravě. Podobný princip byl prosazován i u Krajského soudu v Českých Budějovicích. Proč myslíš, že to zrovna začalo v Ostravě? Proč ostravští správci opustili Asociaci, když členové z jižních Čech zůstali?

Předsdkyně ostravského soudu vykládala jednoduché pravidlo pro určování insolvenčních správců složitě, a hlavně je vykládala jinak než ostatní předsedové insolvenčních soudů. Proč? Bud neuměla normu vyložit, nebo k tomu měla jiný důvod. Já si myslím to druhé. Vyložit právní normu není až tak těžké, pokud ovšem dodržíme jeden základní předpoklad. Musíme tu normu vykládat rozumně, podle jejího obsahu. Nemůžeme ji vykládat podle pravidla „přání je otcem myšlenky“. Právě to se podle mne v Ostravě dělo. Myslím si, že tím přáním bylo přidělovat více věcí správcům, kteří měli přátelské vztahy k vedení ostravského soudu. Asociace veřejně kritizovala postup předsdkyně ostravského soudu a obrátila se v té věci i na ministerstvo spravedlnosti. Někteří správci z ostravského regionu se od těchto našich kroků veřejně distancovali. Nechtěli kousat do ruky, která je hladí. Já jsem přesvědčen o tom, že to bylo pravým důvodem jejich odchodu z Asociace. To vnímám jako příčinu našeho rozkolu. A když se začne něco drolit, tak už se to drolí. Kromě ostravského sdružení později vzniklo ještě pár dalších spolků, z nichž některé mají jen pár členů. Znovu v historii se odehrál příběh zlomených prutů knížete Svatopluka.

Zlomené pruty knížete Svatopluka?

Jsi z Moravy. Ta byla nejsilnější v devátém století. Velkomoravská říše se tehdy rozkládala nejen na území dnešní Moravy, ale i Čech, Slovenska a Maďarska. Svého vrcholu dosáhla za vlády knížete Svatopluka. To byl takový malý moravský Alexandr Veliký. Moravané a jejich válečné sekery bradavice si tehdy dokázaly udržet respekt svého okolí. Proč? Svatopluk to vysvětlil svým synům, když umíral. Svázal tři pruty a dal jim je, ať je zlomí. Žádný z nich to nedokázal. Pak pruty rozdělil a hned prvním synovi se to podařilo. Velkomoravská říše zanikla krátce po jeho smrti, když synové přestali být jednotní a rozdělili se. Možná to chudák sám přivolal tím, že jim to tak pěkně plasticky

Zhruba před třemi lety došlo k názorovému rozkolu

vysvětlil. Jako když křikneš na dítě, ať si dá pozor na ten sloup a ono do něj vzápětí narazí. Já sice nikomu tři pruty neukazoval, ale dopadli jsme stejně. Ztratili jsme sílu tím, že jsme se rozdělili, a na chvíli dokonce obrátili sekery proti sobě.

No i bez exkurze do dějepisů cítím a myslím, že to i naznačuješ, že ASIS je slabá ve své pozici a ztrácí, či snad už ztratila, svůj význam?

Asociace ztratila koncentrovanou sílu jediné platformy insolvenčních správců. Stále je ale nejsilnější mezi ostatními spolky. Není to dáno jen počtem členů - na místa těch, kteří odešli, nastupují noví - ale zejména její základní ideou. My v Asociaci věříme, že má platit v celé zemi jedno právo stejně pro všechny a že jeho obsah nemají pro své fanoušky vytvářet osvícení místní gubernátoři. K našemu oslabení však nepochybně došlo a já přemýšlel, kde doplnit energii. Dospěl jsem k závěru, že se potřebujeme posílit sňatkem se silným partnerem, který se logicky nabízí. Tím ženichem je Česká advokátní komora, která má tradici a vychází se stejně sjednocující základní myšlenky. Většinu správců ostatně tvoří advokáti. Je to logické a má to tak být, protože insolvenční řízení je soudní proces. Takže: Asociace má význam, ale ve spojení se silným subjektem, Českou advokátní komorou.

Ztratili jsme sílu tím, že jsme se rozdělili

JUDr. Michal Žižlavský

"Nestačí mít rozumné názory, ale musíš mít sílu je prosadit," říká JUDr. Žižlavský.

Po rozdělení došlo k novému, silnějšímu spojení

Po rozdělení prutů došlo k novému, dokonce silnějšímu spojení. Asociaci později následovala Unie obhájců. Jak Asociace, tak Unie spojily unikátní znalost detailu se silou veřejnoprávní instituce. Jsou to oboustranně výhodné sňatky.

Je to jeden z bodů, kdy s tebou souhlasím, poznal jsem to na chování ministerstva k legislativním připomínkám ASIS a k připomínkám Advokátní komory. Ale proč až teď, to jsi nevěděl dřív?

Spolupráci Asociace a České advokátní komory jsem prosadil mnohem dříve, než jsem si uvědomil celý její potenciál. Dohodl jsem se na ní s tehdejšími předsedou komory Vladimírem Jirousekem. Zřídili jsme odbornou sekci pro insolvenční právo a ta se postupně stala efektivním poradním orgánem vedení komory. Teprve v době silných útoků na tradiční pozice advokátů a insolvenčních správců jsem si plně uvědomil význam sekce a více ji zaměřil na aktuální problémy. To jsi určitě poznal jako její aktivní člen. Prozření mohlo přijít dříve, ale na druhou stranu, alespoň že přišlo. Je symbolické, že Vláda Jirousek nedávno oznámil kandidaturu ve volbách do představenstva advokátní komory a pokud uspěje, hodlá se vrátit do jejího čela. Když uspějí já, chci zefektivnit činnost sekce, očistit ji od neaktivních členů, doplnit do ní další významné odborníky a opřít její činnost o profesionální podporu aparátu komory.

Když jsme u České advokátní komory, novela zavedla povinný sepis návrhů na oddlužení advokáty, ale i neziskovými organizacemi. Jaký na to máš názor?

Návrh na oddlužení je návrhem na vydání rozhodnutí

ve věci samé. Je to typická právní služba, kterou mají poskytovat advokáti. To říká zákon. Ministerstvo zdůvodnilo novou úpravu tím, že chce zabránit takzvaným šmejďům – oddlužovacími agenturám – v tom, aby sepisovaly nekvalitní návrhy, které zatěžovaly soudy. Je pravda, že agentury sepisovaly návrhy nekvalifikovaně, a zejména pak nezákonně. To mělo být postihováno jako nedovolené podnikání. Ministerstvo se vydalo jinou cestou, cestou regulace dílčí právní služby. Umožnilo, aby tuto službu poskytovaly neziskové organizace a advokátům zregulovalo cenu. Je to stejné, jako když řešíš narůstající počet krádeží tím, že snížíš platy policistům a povoláš lidovou domobranu. Vlastně tím pomáháš zlodějům.

Vadí ti, že kromě advokátů mohou sepisovat návrhy bezplatně neziskové organizace?

Střet placené a neplacené služby na jednom trhu popírá ekonomickou logiku. Nová regulace otevírá dveře dokořán neziskovým organizacím, napojeným na různé sponzory a státní rozpočet. Sponzoři a veřejná moc tím získávají další nástroj, jak skrytě ovlivňovat soukromoprávní vztahy. Právní pomoc nemajetným je stále právní pomocí a mají ji poskytovat právníci. Mají ji poskytovat v zájmu toho, komu pomáhají, nikoli v zájmu toho, kdo je platí. Když máš na operačním sále nemajetného pacienta, není možné, aby ho místo chirurga operovala nezisková organizace. Operovat mají chirurgové a právní služby mají poskytovat advokáti. Problematiku nemajetných má řešit transparentním způsobem právo chudých. A my zde máme v tomto směru moderní a komplexní úpravu. Kdo chce, tak ji najde v nedávne poslední novele zákona o advokacii.

JUDr. Žižlavský odpovídá redaktorce České televize.

Vidíš v nové úpravě sepsu oddlužovacích návrhů ještě nějaké další vady na kráse?

Vidím jich celou řadu. Zavedená cenová regulace není nastavena realisticky. Sepis oddlužovacích návrhů není srozumitelně navázán na poskytování dalších právních služeb. Může advokát přijmout kromě regulované ceny za návrh další odměnu, například když zastupuje dlužníka v insolvenčním řízení? Mohou dlužníka zastupovat insolvenční správci a neziskové organizace, když mu sepsaly návrh? Může být ten, kdo sepsal návrh, ustanoven v téže věci insolvenčním správcem? Mám na tyto otázky sice svůj názor, ale vím, že řada jiných advokátů a insolvenčních správců necítí potřebnou jistotu. Insolvenční správci se ale hlavně obávají neadekvátních sankcí ze strany ministerstva.

Je ta obava reálná?

Bohužel ano. Odpovědnostní a sankční mechanismy nejsou nastaveny jednotně u advokátů, insolvenčních správců a neziskových organizací. Zejména pro insolvenční správce jsou nastaveny extrémně tvrdě a ohrožují jejich licenci. Jsem ve styku s velkým množstvím správců. Víím, že se obávají toho, že když budou sepsávat oddlužovací návrhy, budou tím s ohledem na trestní politiku ministerstva v podstatě páchat profesní sebevraždu.

No a jsme u toho. Já jsem si myslel, že když profesně jaksí spadáme pod Ministerstvo spravedlnosti ČR, bude se o nás ministerstvo starat jako takový hodný, být přísný, ale spravedlivý rodič, bude nás bránit, zároveň stanoví jasná spravedlivá pravidla a bude nám nakloněno a občas nás i pohladí po hlavě. To platí pro celou rozvětvenou naši rodinu notářů, exekutorů a soudců. Ale zatím ta politika vůči všem jeho dětem je macešská a v mnoha ohledech šikanující. Vnímáš taky změnu politiky ministerstva spravedlnosti, a nejen vůči insolvenčním správcům, kdy dochází ke stanovování milionů nových, mnohdy bezvýznamných pravidel a povinností, jako přisvojení si kontrolních mechanismů nad rámcem soudní moci a možnosti přísných trestů?

Nechci říkat, že ministerstvo dělá všechno špatně, protože to tak není. Oceňuji například to, že navázalo přímou spolupráci s odbornou sekci České advokátní komory pro insolvenční právo. Ministerští radové se aktivně účastní jednání sekce a mohou zde vnímat poznatky a názory zkušených praktiků. Ve vztahu k insolvenčním správcům mi ale vadí nezralé postoje rezortu s hlavním důrazem na správní trestání. Na ministerstvu působí hodně mladí lidé a je veřejným tajemstvím, že se mu říká mateřská školka. Nemám nic proti mladým lidem, naopak. Mají více energie, ale také méně zkušeností. Teprve životní zkušenosti přinášejí nadhled, který je předpokladem uvážlivých postupů. Uvedu konkrétní příklad. Ministerstvo vydalo metodiku trestání insolvenčních správců, která obsahuje jakýsi sazebník sankcí. Používá termín pachatel a působí dojmem Chamurapiho zákoníku. Norma přichází v době velkých změn právní úpravy, které nebyly dostatečně komunikovány. Není nastaven žádný vzdělávací systém. Závazný výklad nových pravidel se teprve tvoří. Obávám se možnosti aktivistického a možná i selektivního zneužívání metodiky. Pachatele si můžeš snadno vytáhnout z celkové množiny insolvenčních správců jako králíka z klobouku třeba proto, že ti není sympatický. Hlavně si ale myslím, že samo trestání nezlepšuje právní prostředí. Historicky to ukázala Velká francouzská revoluce. Ukazují to praktiky totalitních režimů. Asociaci ve spojení s Českou advokátní komorou vnímám jako koncentrovanou sílu, která nám pomůže udržet respekt k naší profesi a dokáže zabránit excesům.

Sedíš na dvou židlích, jsi jak ve vedení Asociace, tak ve vedení České advokátní komory. Budou se konat volby do orgánů advokátní komory. Budeš kandidovat, budeš mít dostatečnou podporu a není toho Žižlavského už dost?

Budu kandidovat. Proč? Nestačí mít rozumné názory, ale musíš mít sílu je prosadit. Volby ČAK se konají už za pár dní, tak využívám příležitosti a připomínám je. Konají se 22. září v Kongresovém centru Clarion Congress Hotelu v Praze a volit může jen ten advokát, který osobně přijde a odvolí v čase od 9.30 do 12.30. Volit chodí menšina. O orientaci komory a pořadí priorit rozhodují jednotky hlasů. Takže můj vzkaz zní: "Vy, kteří přijдете k volbám, zvolíte nové představenstvo. Můžete v něm probudit potřebnou sílu."

Tak pokud bych tě měl volit, co mi chceš nabídnout?

Kandiduji s tím, že se nesmíme bát využívat různé prostředky na obranu našich zájmů, včetně médií. Jednotlivci se brání těžko. Musí to být komora, která použije koncentrovanou sílu proti každému, kdo zpochybní právní stát a roli advokátů v něm. To se týká i činností, které přímo souvisí s výkonem advokacie, jako je výkon funkce insolvenčního správce. To hlavní, co chci prosadit, je sebevědomé a důsledné vystupování čelných představitelů nejsilnější právnícké profese při obraně zájmů našeho stavu.

Pojďme jinam, ať z toho není volební agitka, být uznávám, že to téma je poměrně pro budoucnost důležité, ale vím, že se profiluješ i jako herec akčních klipů. Připomínám váš klip Profesionálové, kde sis zahrál roli Cowleyho. Tak v jaké roli tě zase uvidíme? Nemyslíš, že tím třeba můžeš někoho i provokovat, či znevážit svůj stav jakožto advokáta a insolvenčního správce?

Nejvyšší správní soud vydal nedávno jeden zajímavý judikát. Stojí na myšlence, že i soudci jsou lidé. Já bych k tomu dodal, že i advokáti a insolvenční správci jsou lidé. Jsem rád, že skončila doba bezkrevných figur, schovaných za funkce a nepřejí si, aby se ta doba vrátila. Chci svobodně a různými způsoby vyjadřovat své názory. A to se týká i advokátních voleb, takže mě ze sebe neseťpeseš tak snadno. Natočil jsem krátké video o tom, co budu prosazovat, když mě advokáti znovu zvolí do představenstva České advokátní komory. Myslím si totiž, že každý, kdo kandiduje, by měl říci, proč to dělá a co tím sleduje. Já to říkám v tom videu. Věřím, že je to způsob komunikace, který odpovídá rychlému tempu dnešní doby. Každý advokát, který obětuje tři minuty, to může zhlédnout a rozhodnout se, jestli mi dá hlas nebo mi ho nedá ani náhodou. A koho to nezajímá, může se podívat třeba na půvabnou moderátorku.

Prozradíš, kde to video najdu?

Na mé předvolební stránce www.michalzižlavsky.cz.

Michale, na rovinu. Už s tebou rozhovor dělat nebudu, chodil jsem pět let do dramataku a nabídku jsem od tebe žádnou nedostal. Moje úplně poslední otázka: "Co můžeme na poli insolvence v nejbližší době očekávat?" A přeměnil jsi si kanceláře?

Mám pozitivní myšlení a krize vnímám jako příležitost. Takže se těším na řadu pastí, pastiček a vůbec nových příležitostí, které na nás chystá naše okolí. Pozoruji na sobě, že to prospívá mému rozvoji. Při měření kancelářů jsem se naučil používat laserový metr a bez kalkulačky jsem z hlavy spočítal naše zaměstnance. Mám jen obavu, že zpychnu, propustím hodinového manžela a pokusím se doma sám zašroubovat žárovku.

Insolvenční správci se hlavně obávají neadekvátních sankcí

Volby ČAK se konají už za pár dní, 22. září